

หลักสูตรต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การจัดสวนหย่อม จำนวน 6 ชั่วโมง
ด้านความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงนาราง

๐๙๙๙ ๐๙๙๙ ๐๙๙๙ ๐๙๙๙ ๐๙๙๙

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) : มิติปัจจัยหลักด้านการพลิกโฉมประเทศ หมายความว่า 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยเพิ่มกำลังคนคุณภาพรองรับภาคการผลิต เป้าหมาย และพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นโยบายรัฐบาล : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ 2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ.2566-2570) : ประเด็นที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้พลัดและขาดโอกาสได้รับการพัฒนาสมรรถนะ และทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังเน้นจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up - skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายเพื่อพัฒนาคคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ก็มีหลักการดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น ด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ด้านการจัดการและบริการ โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของประชาชน และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจในงานอาชีพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และสามารถพัฒนาอาชีพการจัดและตกแต่งสวนหย่อมได้
3. เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

เป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของอาชีพการจัดและตกแต่งสวนหย่อม 2. สามารถจำแนกข้อมูลความต้องการการจัดและตกแต่งสวนหย่อมได้	1. ความสำคัญของสวนหย่อม 2. ข้อมูลความต้องการในการจัดและตกแต่งสวนหย่อม 3. การวิเคราะห์ข้อมูลการตลาด	- ให้ผู้เรียนศึกษาจากข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ใบความรู้ พร้อมฟังบรรยายจากผู้สอน	30 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		3. บอกทิศทางการประกอบอาชีพ ได้แก่ ทุน ความต้องการของตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย	4. ทิศทางการประกอบอาชีพ	- ครู/ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน		
3	ทักษะการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตกแต่งสวนหย่อม 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดและตกแต่งสวนหย่อม ได้แก่ ออกแบบ เขียนแบบ เลือกใช้วัสดุ การคำนวณพื้นที่ และการตลาด 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องรูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่าง ๆ 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงได้	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตกแต่งสวนหย่อม 1.1 ความรู้ ความเข้าใจและสามารถออกแบบ เขียนแบบ และการอ่านแบบสวนหย่อมชนิดต่าง ๆ 1.2 ความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ 1.3 ความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบ 1.4 ความพร้อมในการประกอบอาชีพ เช่น แหล่งเงินทุน แรงงาน 2. ความรู้ในการตกแต่งสวนหย่อมเพื่อการประกอบอาชีพ 2.1 การออกแบบ 2.2 การเขียนแบบ 2.3 ความรู้ในการเลือกใช้วัสดุในการตกแต่งสวนหย่อม การคัดเลือกพันธุ์ไม้ประดับ(ไม้ดอก – ไม้ใบ) การเลือกหินประดับ ส่วนประกอบอื่นๆที่นำมาประดับในสวนหย่อม 2.4 ความรู้ในการคำนวณพื้นที่และ	- ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้พร้อมฟังบรรยายจากครูผู้สอนเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง - ผู้สอนอธิบายเรื่องการออกแบบสวนหย่อมพร้อมชมสื่อประกอบการบรรยาย - ผู้สอนสาธิตการออกแบบ สวนหย่อม - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบ การเขียน - ศึกษาเรียนรู้จากสถานที่จริง - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงจากสถานที่ที่กำหนดให้ - ให้ผู้เรียนฝึกพัฒนารูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่าง ๆ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด การเลือกวัสดุพันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ และปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสวนหย่อมชนิดต่าง ๆ	-	5 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม 2.5 ความรู้เรื่อง การตลาด 3. ความรู้เรื่องรูปแบบ การจัดสวนหย่อม ชนิดต่างๆ ได้แก่ - สวนไทย หรือสวน พรรณไม้เขตร้อน ชื้น - สวนจีน - สวนญี่ปุ่น - สวนบาหลี่ - สวนหิน 3.1 องค์ประกอบการ ตกแต่งสวนหย่อม 1) การเตรียมประกอบ อาชีพ 2) ศึกษาเรียนรู้ในการ จัดสวนหย่อม 3) ออกแบบ และเขียน แบบสวนหย่อม 3.2 การปฏิบัติการจัด ตกแต่งสวนหย่อม 1) การปรับพื้นที่ 2) การเลือกพรรณไม้ 3) การปรับหลุมปลูก ต้นไม้ 4) การดูแลรักษาสวน และกำจัดวัชพืช 4. แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาที่มีในท้องถิ่น หรือพื้นที่ใกล้เคียง			
3	การบริหาร จัดการใน การ	1. ผู้เรียนสามารถจัดการ เรื่องการตลาดได้ - ประชาสัมพันธ์ - การหาผู้รับบริการ	1. การจัดการเรื่อง การตลาด 1.1 การ ประชาสัมพันธ์	- ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากใบ งานความรู้ - ครูผู้สอนบรรยาย พร้อม นำเสนอข้อมูลการตลาด	15 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ประกอบอาชีพ	- การวิจัยการตลาด การจัดสวน 2. ผู้เรียนสามารถจัดการเรื่องทุน - กำไรได้ 3. ผู้เรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการจัดสวน	1.2 การหาผู้รับบริการ 1.3 การวิจัยการตลาดการจัดสวน 2. จัดการเรื่องทุน – กำไร 3. การใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการจัดสวน	- ใช้สื่อ VCD ประกอบการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการทำบัญชีคำนวณต้นทุน-กำไร ประชาสัมพันธ์ การหาผู้รับบริการ และการวิจัยตลาด		
4	โครงการประกอบอาชีพ	1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 3. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 5. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 6. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	1. ความสำคัญของโครงการอาชีพ 2. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ 3. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ 4. การเขียนโครงการอาชีพ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	1. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 2. ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 5. ผู้เรียนฝึกการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการ	15 นาที	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				อาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 6. ให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร
2. ภูมิปัญญา
3. สถานประกอบการ

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

